

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CLXXXIX. Continuatur materia præcedentis capitis, cùm Rota reservasset, quod si constaret etiam ex noviter deductis de injustitia sententiæ, suspendenda erat executio. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

Continuatur materia præcedentis capitis, cum Rota reservasset quod si constaret etiam ex noviter deductis de iniustitia sententiæ, suspendenda erat executio. Et ostenditur exceptionem detractio- num impedire immiſſionem fideicomis- sarii, illamque etiam creditoribus com- petere. Uxorem, aut alium creditorem hypothecarium, posse bonorum vacan- tium possessionem apprehendere, si Con- stituti clausula in ejus contractu apposta sit, præsertim antequam hæres scriptus illam capiat; illamque pro suis creditis retinere quoad bona quæ jure familiari- tatis antea possidebat, non obstante per- ceptione fructuum paucorum annorum, quæ non potest reddere creditum illiqui- dum, nec impedire retentionem.

S V M M A R I V M.

- 1 Quando faciendæ sunt detractiões, non debet con- cedi immiſſio substitutio ante factas dictas detra- ctiones, quas sufficit esse possibiles ad effectum retardandæ executionis.
- 2 Exceptio detractio- num competit hæredi, & cre- ditoribus, aliisque tertiis interesse habenti- bus.
- 3 Uxor mortuo marito potest continuare bonorum ma- riti possessionem, & ea pro suis dotibus retinere, si illo vivo possidebat.
- 4 Ampliatur, ut ista retentio competat etiam pro dote illiquida.
- 5 Suspendenda est executio sententiæ ex noviter pro- ductis, si de ejus iniustitia appareat.
- 6 Quando citatio ad sententiā non fuit facta in personam, valide imerponitur appellatio à die notitiæ.
- 7 Sententiā continens contradictionem non meretur executionem.
- 8 Ut evitetur sententiæ contrarietas, benigna fieri debet interpretatio.
- 9 Ratione hypothece apprehendi potest possiſſio va- cans, nempe ante aditionem hæredis.
- 10 Donatio inter virum & uxorem juramento con- firmatur.
- 11 Multo magis, si donator præmoriatur donata- rio.
- 12 Donatio non potest dici simulata, quando verè & realiter constat, quod donans voluit donare, & hoc expressit.
- 13 Creditum dotis sit illiquidum per fructuum re- ceptionem.
- 14 Intellige, si per plures annos fructus percepti fue- rint, non per paucos, ex quibus creditum dotis non fuerit multum diminutum.
- 15 Sententiæ in possessorio lata executio suspenditur quoad caput fructuum.
- 16 Creditor qui fructus percepit, habet jus retinendi illos.
- 17 Retentio pro credito liquido non potest impediri

per exceptiones turbidas & illiquidas, quæ ad- versus illud opponuntur.

Non possunt in dubium revocari conclusiones in jure firmatæ per Sanctissimum Rotæ Ro- manæ Tribunal in *Auention, heredit.* die 10 Junii 1648. in causa Domini Honorati Jacques contra Dominam Joannam Savinam. Sed tamen propter nonnulla ex facto non bene Rotæ explicata relati- tantia, videtur providendum eidem Dñæ Joannæ maxime quia in decisione inserta capitis præcedentis fuit reservatum quod executio suspendi deberet, & ex novis productionibus constaret de iniustitia sen- tentiæ Iudicis à quo.

Siquidem sententiā Domini Iudicis à quo im- mediati tria continet capita: quorum Primum im- plicit hereditatem Dñi Bartholomæi Jacques po- tris, & fideicommissum in ejus testamento appo- situm. Secundum respicit successionem Dñi quondam Raymundi Jacques, filii ejusdem Dñi Bartholomæi, & respectu fratriſ Dñi Iosephi Jacques, qui erat maritus Dñæ Joannæ Savinæ: Tertium respicit bona propria Dñi Iosephi Jacques mariti.

Quod attinet ad bona fideicommissa patris supposita, certum est Dño Iosepho vti hæredi Bartholomæi competiſſe jus detractio- nis Legitimæ, & Trebellianicæ, quæ non repetitur prohibita in dicto testamento, & per consequens non potuit dari dicto Honorato immiſſionem in omnia bona paterna, nisi prius detractio- nem Quartam facta in favorem hereditatis, & herediſ Domini Iosephi: cum non sit rationi consonum, ut hæres capiat suas detractiões de manu substituti: Rot. coram Greg. XV. decis. 206. num. 11. & ibi Adlent. Mareſc. lib. 1. var. resol. c. 1. num. 30. consiſſione 18. & n. 31. Non potuit ergo dari immiſſio Dño Honorato: Burat. decis. 946. nec etiam cum clausula detra- ctis detrabendis, Argel. de leg. contradi. quest. 13. n. 54. ut omittamus alias detractiões, velut dotis maternæ, expensarum funeris, & alias similes, quas Domina Joanna non tenebatur probare, cum ad retardandam immiſſionem sufficit detractiões esse possibiles: Add. ad dictam decisionem 206. num. 12. quam possibilitatem Rota consideravit decis. 711. numero 2. part. 3. recens. & 639. numero 3. part. 1. cent.

Secundò, quoad bona Raymundi, quorum im- cessio ab intestato pro rata devenit ad dictum Dñum Honoratum, inter cetera certum est, quod eidem Raymundo compete- bat Legitima & Trebellianica super bonis Bartholomæi patris, qui pro parte hereditaria ad Dominum Iosephum obve- nerunt, & sunt in ejus bonis: unde jus faciendæ dictas detractiões competit non solum hæredi Iosephi, sed etiam illius creditoribus, aut aliis ab eo jus habentibus: Oldrad. cons. 107. num. 2. consiſſione quartam. Giouagnon. cons. 20. n. 30. vol. 2. Non potuit ergo dari immiſſio in portione bonorum ad Ray- mundum à patre obventorum, & fideicommissa suppositorum, nisi facta prius detractio- nis patris ad Iosephum, vti Raymundi successorem ab intestato cum fratribus spectantibus, occasione detractiões Legitimæ & Trebellianicæ ejusdem Raymundi.

Tertium genus bonorum respicit bona propria Iosephi, pro quibus danda erat manutentio Domi- næ Joannæ ejus viduæ, cum ipsa esset creditrix do- tis non solum in summa 600. scutorum, ut dicebat Dominus Honoratus, sed etiam in summa cetera- ter 2900. scutorum, pro quibus summis, necnon pro

- pro summis contentis in instrumento declarationis, seu donationis factæ per dictum Josephum in favorem uxoris, cum esset creditrix hypothecaria, poterat insistere & intentare remedia possessoria super bonis mariti, quorum possessionem continuavit, & quatenus opus est apprehendit mortuo marito, antequam apprehenderetur à Domino Honorato illius cohæredæ, & per consequens vacantem, quatenus haberet in suo contractu matrimonii clausulam Constituti, vel quatenus probaret se illa bona jure familiaritatis vivente marito possedisse: juxta notata per Gabriel. *consil. 34. per totum*, Post. *de manutent. observ. 54. n. 26. versic. vel in iis bonis tantum*: & Rota apud eundem *decis. 647. n. 57. & 58. Surd. consilio 221. n. 49. versic. Præterea*, Declarando insuper, quod mutabat sibi causam suæ possessionis. Quibus sic stantibus, non Domino Honorato, sed ipsi Domina Joannæ danda erat manutentio, ex iis quæ tradit Gizzarel. *decis. Neapolit. 45. per tot.* Morqueus, *de divis. bonor. part. 1. cap. 9. n. 24. 25. & sequentibus*. Et ista retentio competit uxori super bonis mariti, tam pro dote liquida, quam illiquida: Mart. Medic. *exam. 56. n. 22. Cof. de rat. quæst. 58. n. 2.* Joseph. Ludov. *decis. Perus. 109. n. 2.*
- Ex prædictis inferitur, non solum ex instrumentis de novo productis, quæ claram detegunt sententiæ Domini Judicis à quo injustitiam, superferendum in ulteriori executione, ut decidit Rot. apud Peniam *decis. 236. num. 2. in impressione Lugdunensi*, Verall. *decis. 114. num. 2. part. 3.* cum aliis allegatis in *decisione hujus causæ facta decima Junii, inserta capiti præcedenti, versic. exinde tamen non inferitur*: sed etiam sententiam ejusdem Domini Judicis, uti notoriè (etiam circumscriptis novis productionibus) iniquam, non mereri executionem in præjudicium appellationis ab ea interpositæ in hac Civitate per Dominam Joannam, & à die notitiæ: quod facere potuit, cum saltem ex literis Domini Judicis à quo non constet ejus procuratorem fuisse ad sententiam personaliter citatum, ex traditis per Scacc. *de appell. quæst. 12. num. 13.*
- Iniquitas dictæ sententiæ patet ex supradictis, non solum in prima, & secunda, sed etiam tertia bonorum specie.
- Præterea, quia dicta sententia manifestam continet contradictionem, & sibi ipsi repugnat, & per consequens nullitatis vitio laborat: l. ubi repugnantia 148. & ibi DD. ff. de reg. jur. Marches. *de commiss. nullit. sanatoria, part. 3. §. 5. n. 38. vol. 3. fol. 167.* Cum adjudicet duntaxat Domino Honorato possessionem medietatis bonorum & jurium Domini Josephi, & per consequens etiam medietatem Domina Joannæ, in qua medietate aderant Legitima & Trebellianica Josepho competentes, tam ex persona propria, quam uti successorii Raymundi fratris sui super bonis paternis. Deinde eidem Honorato in totum adjudicet bona fideicommissi, nulla mentione facta dictarum detractionum; & sic quod in uno capite dedit, auferat in alio.
- Quod si ex benigna interpretatione diceremus, dum bona Josephi pro medietate adjudicantur, in illis comprehendendi dictas detractiones, ut evitetur contrarietas, quod fieri debere dicunt DD. maxime Alex. & ibi Addent. *consil. 141. n. 5. vol. 2. Monach. decis. Bonon. 35. num. 6.* ex eo resultabit iniquitas jam in medium adducta, nempe quod data fuerit substituto possessio nondum factis detractionibus, ut superius ostensum est.
- Hæc omnia procedunt, etiam circumscripta donatione per Josephum uxori facta, & debitè infer-

nuata, multoque magis illa supposita, propter jus retentionis ex hypotheca in ea contenta ducens originem, quod cuicunque creditrici hypothecario competere tradunt DD. suprà citati, nempe Morqueus *d. lib. 1. cap. 9. num. 26.* quando creditor possessionem adeptus est antequam hæres adiret, pro ut in casu nostro factum est: sequitur Gizzarel. *d. decis. 45.*

Non enim potest in dubium revocari validitas illius donationis, cum fuerit juramento firmata, quod donationem inter conjuges validam reddit, Rot. coram Gieg. XV. *decis. 65. n. 7.* & coram Dorano *decis. 268. num. 4.* quod procedit etiam si conjux non præmoriatur, Sanch. *de matrim. lib. 6. disp. 11. n. 7. & 8.* & multò magis adveniente casu prædecessus mariti donatoris: Surd. *consil. 171. num. 16.* Gomez. *lib. 2. var. res. cap. 4. n. 23. versic. advertendum tamen.*

Nec potest opponi, quod illa donatio sit simulata: quia maritus clarè & realiter ac verè donavit, & donare voluit, unde non est de simulatione querendum, quando constat de veritate: Rot. *decis. 334. n. 12. part. 5. recent.* cum ibi citatis. Cum ad hoc ut constet de simulatione, probari debeat quod partes voluerunt simulare: Add. ad Burat. *decis. 724. n. 13.*

Dubium tamen facere videtur, quod creditum dictæ donationis factum fuit illiquidum, per fructuum perceptionem factam à Domina Joannæ de bonis mariti: ex Rot. apud Post. *decis. 647. num. 59. repetita in recent. decis. 165. n. 46. & 47. part. 7.* cum juribus in *decisione hujus causæ* adductis. Sed ista non nocent intentioni dictæ viduæ: & quia Surd. ibi citatus *decis. 46. in fin.* loquitur in casu, quo possessor maximam quantitatem fructuum per plures annos perceperat, ita ut sciri non posset utrum creditum liquidum absorberent. Quod etiam consideravit Rot. *decis. 433. num. 2. part. 2. recent.* & apud Seraph. *decis. 1455.* dum considerat utrum tot pecuniæ ad manus creditoris devenirent, ut sibi satisfecisse præsumatur: nam cum Domina Joannæ fructus aliquos perceperit uno, aut altero anno, & bona mariti non essent fructuosa, cum consisterent in domibus, vineis, & similibus; & super illis Domina Joannæ debuerit ali, & fructus dotis suæ in hereditate confusa percipere; non videtur quod pro illis modicis fructibus totum creditum, quod evidenter est majoris quantitatis, fuerit effectum illiquidum.

Imò si Domina Joannæ in vim sententiæ, de cuius injustitia nunc agitur, cogeretur fructus in suum creditum imputare, hoc esset dare executionem sententiæ in capite fructuum, in quo tamen executionem sententiæ etiam in possessorio latæ esse suspendendam, non est dubitandum: Scacc. *de appell. quæst. 17. limit. 6. memb. 9. num. 22. & 31.* cum pluribus per eum citatis.

Denique in omnem eventum, posito quod isti fructus essent de hereditate Domini Josephi, etiam illorum daretur retentio viduæ: Cyriac. *contro. vers. 180. num. 27.* & cum creditum dictæ viduæ sit liquidum, exceptio verò restitutionis fructuum sit dubia, & per appellationem suspensa, non debet tollere effectum crediti liquidi: Cyriac. *d. num. 27.* & bene retorquetur argumentum, & Nam si non concedatur retentio quando creditum est illiquidum, ita è converso eadem retentio non debet impediri, quando creditum est liquidum, & contra liquidationem opponuntur exceptiones turbidæ, & quæ patiuntur controversiam: ita Cyriac. *d. contror. 180. num. 41. versic. unde objectum istud.* Adde Fontanel. *decis. 209. num. 8.*